

SIMAI MIHÁLY

**„Ezernyolcszáznegyvennyolc,
te csillag...!”**

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,
Te a népek hajnalcsillaga!...
Meggviradt, fölébredett a föld, fut
A hajnaltól a nagy éjszaka.”
(Petőfi: 1848)

Ifjúságunk egén valóban hajnalcsillagként világított 1848. Ha a magyarságról, ha a hazafiságról, ha a hősiességről, ha emberi és emberfeletti erkölcsi értékekről esett szó, 1848 tényei és legendái mindenben az abszolút mércét jelentették számunkra. Az egyetlen, a hiteles, a minden hamisításnak ellenálló mértéket: *az etalont!*

Meg lehet érteni romantikaszmjas, ifjú lelkünket... elbűvölték a szabadságharcról olvasott irodalmi remekművek... Hogy aztán annál nagyobb legyen a csalódásunk abban a történelemben, aminek kiábrándító suhintásait napról-napra érezhettük saját bőrünkön.

Csak röpke időre tudhattuk magunkénak a legendát. Odaveszett a csodálatos érzés, hogy mi vagyunk az örökösei. Odaveszett, hazugságokba fulladt.

Túlságosan magasrendű – szinte emberfeletti volt ez a mérce. Túlságosan hősies ahhoz, hogy hétköznapi emberek fölállalják. Túlságosan szép és nemes mindahhoz képest, ami előtte volt – és mindahhoz képest, ami utána következett...

Simai Mihály (1935) József Attila-díjas költő, író. Medgyesegyházán született. Tan.: Pedagógia Főiskola, Szeged 1953–54; MUOSZ Újságíró Iskola 1956–66. Mh.: 1956–65 Békéscsabán, majd Szegeden tanár, 1965–74 a Délmagyarország újságírója, 1972–1992 a Kincskereső főszerkesztő-helyettese. F. m.: A virradat vitorlái (1962); Kenyérszegő (1974); A világ legszebb lovai (1981); A sólymok szabadnak születnek (1983); Bohócország címere (1985); Fölnevelem az apámat (1987); Tündérkarácsony (1997); Fényörvények (1997). Nős. Fiai: Attila, Kadosa.

„Hol a szem, szemével farkasszemet nézni?” – kérdi Babits a „Petőfi koszorú”-ban. Másfélszáz éven át próbálták kisajátítani a rendszerek, minden politikusi bicska beletört azonban – s nem lehetett másként: a szabadság eszméje ellenállt a vele kapcsolatos hazugságoknak. És ellenáll ma is – ma sem lehet még farkasszemet nézni azzal a mércével, amit Március Ifjai, csak sápadtan és hunyorogva a vakító fényességtől, és irigykedve is – mit mertek ők...!

Sápadtan és hunyorogva kérdezhetjük, mai magyarok; a költő által emlegetett késő unokák: vajon mennyivel tartunk előbbre annál, hogy – évente egyszer, jól vagy rosszul – a hagyományos áldó imádság mellett elmondjuk szent neveiket...?!

